

LOS CHICOS DEL CORO

Christophe Barratier

Drac Màgic

drac.info@dracmagic.cat
www.dracmagic.cat

Sinopsi

L'any 1949, Clément Mathieu (Gérard Jugnot), professor de música a l'atur, comença a treballar com a vigilant en un internat de reeducació de menors. Especialment repressiu, el sistema d'educació del director Rachin (François Berléand) amb prou feines serveix per mantenir l'autoritat sobre els alumnes més difícils. El mateix Mathieu sent una ràbia interior davant els mètodes de Rachin i una barreja de desconcert i compassió pels nens. En un esforç per acostar-s'hi, descobrirà que la música atrau poderosament l'interès dels alumnes i es dedicarà amb cos i ànima a familiaritzar-los amb la màgia del cant, i transformarà les seves vides per sempre.

Objectius pedagògics

- Proposem la visió i l'anàlisi de Los chicos del coro com una crònica viscuda de la infància en què un grup de nens problemàtics i rebels aconseguixen reconciliar-se amb el món a través de la música i del cant. El film de Christophe Barratier defensa la necessitat de lluitar contra les adversitats amb sinceritat i bon humor però al mateix temps amb tenacitat i paciència.
- Destaquem positivament el fet que la pel·lícula planteja el seu discurs amb sobrietat i sense excessos de cap mena, amb tranquil·litat i senzillesa, i aconseguix així una atmosfera perfectament quotidiana i un elevat grau de versemblança.

GUIA DIDÀCTICA - SECUNDÀRIA**Títol original:** *Les choristes***Direcció:** Christophe Barratier**Guió:** Christophe Barratier i Philippe Lopes-Curval, basat en el guió de la pel·lícula *La cage aux rosignols* (1945), de Jean Dréville**Producció:** Jacques Perrin, Arthur Cohn i Nicolas Mauvernay (França / Suïssa, 2004)**Música:** Bruno Coulais**Directors de fotografia:** Carlo Varini i Dominique Gentil**Disseny de producció:** François Chauvaud**Muntatge:** Yves Deschamps**Interpretació:** Gérard Jugnot (Clément Mathieu), François Berléand (Rachin), Kad Merad (Chabert), Jean-Paul Bonnaire (pare Maxence), Marie Bunel (Violette Morhange), Paul Chariéras (regent), Carole Weiss (comtessa), Philippe Du Janerand (senyor Langlois)**Durada:** 95 minuts

- També resulta especialment interessant, des del nostre punt de vista, la contraposició que el director francès estableix entre el professor de música, Clément Mathieu, i el professor del centre, Rachin. El film tracta de manera caricaturesca les maneres dictatorials i el sadisme de Rachin, alhora que posa en ridícul i critica durament un sistema educatiu basat en la repressió i en la por.

L'alegria de viure

Quins al·licients pot tenir un film fins a cert punt similar a molts films anteriors de la història del cinema, en el qual un professor de mètodes “revolucionaris” aconseguix il·lusionar i es fa seus un grup d'alumnes problemàtics? Amb anterioritat a *Los chicos del coro*, pel·lícules com *Rebelión en las aulas* (*To sir with love*, James Clavell, 1967), *El club de los poetas muertos* (*Dead poets society*, Peter Weir, 1991), *Mentes peligrosas* (*Dangerous minds*, John N. Smith, 1995) o *Música del corazón* (*Music of the heart*, Wes Craven, 1999), entre moltes d'altres, havien abordat la possibilitat de reconduir les vides d'uns nens i nenes abocats a una vida pobra i gairebé sense esperança (joves “amb problemes”, eufemisme més aviat absurd que es refereix en aquest cas concret a nois orfes o de famílies que no poden o no volen fer-se'n càrrec, no a delinqüents ni res semblant), a través de la literatura o la música. La intervenció d'algué -generalment un professor-, oposat al sistema educa-

tiu imperant o al funcionament d'un determinat centre educatiu o correccional, aconseguia en totes aquestes produccions despertar de nou l'alegria de viure dels joves protagonistes, descobrint-nos, darre-re la seva aparent rebel·lia i agressivitat, els seus sentiments i les seves emocions més profundes.

Sent estrictes, *Los chicos del coro* no és gens original ni innovadora: el film, en certa manera fidel a la (desastrosa) moda dels remakes imposada per Hollywood en els últims anys, és una nova versió d'una pel·lícula francesa dels anys quaranta avui ja pràcticament oblidada, *La cage aux rossignols* (*La gàbia dels rossinyols*, 1945), dirigida per Jean Dreville (1906-1997), escrita per Georges Chaperot i Noël-Noël i protagonitzada pel mateix Noël-Noël, Georges Biscot, René Génin i René Blancard. L'enorme repercussió crítica i comercial aconseguida per la pel·lícula de Christophe Barratier, i les desorbitades xifres que ha assolit -vuit milions i mig d'espectadors, més de dos milions de DVD venuts i un milió i mig de discos venuts, només a França-contradiuen de manera contundent totes aquestes qüestions i la visió del film elimina tots els prejudicis que es poguessin tenir a l'hora d'acostar-s'hi: el fenomen en què s'ha convertit el film va molt més enllà de qualsevol operació comercial o publicitària i ha superat amb escreix les expectatives més optimistes dels seus responsables.

Partint d'un argument tan poc original, la pel·lícula de Christophe Barratier aconsegueix transmetre un optimisme i unes ganes de viure que s'imposen gairebé per sobre de qualsevol altra consideració; com explica el mateix director al dossier de premsa de la pel·lícula, «el cinema no pot canviar les coses, però pot despertar les ganes d'intentar-ho [...]».

L'ensenyança de Clément Mathieu no es limita a unes simples lliçons de música sinó que és una lliçó de vida». Des del mateix pròleg del film, en el qual dos dels nens de l'orfenat, Pierre Morhange, convertit ara en un prestigiós director d'orquestra (paper interpretat pel popular actor francès Jacques Perrin, productor del film i també director, entre d'altres, de *Nómadas del viento*), i Pépinot es retroben després de més de cinquanta anys, els espectadors es veuen immersos en una atmosfera nostàlgica, màgica fins a cert punt, que els transporta a un món passat, el de la infància, que va marcar decisivament el futur dels dos personatges.

La visió de la infància com una època decisiva en les vides de qualsevol persona i l'optimisme gens postís que desprèn el film són, precisament, dos dels seus encerts més grans, i encara més tenint en compte que *Los chicos del coro* ofereix una visió força contundent d'un període no excessivament gloriós de la història de França, el de les escoles de la postguerra, ja recreat per Louis Malle en el seu film *Adiós, muchachos* (*Au revoir les enfants*, 1987). «Situat la pel·lícula a l'any 1949 no és casual», explica Barratier. «Després de la guerra es van constituir els famosos centres de reinserció, els correccionals. En aquesta mateixa època es va crear la Protecció Judicial de la Joventut (PJJ), que va conferir als nens un estatut jurídic diferent del dels adults. Era el principi d'una mena de psiquiatria infantil oficial [...] El final dels anys quaranta és una època traumatitzada: s'acabava de sortir de la guerra i, com en tots els períodes de crisi, els pares tenien altres prioritats abans que l'educació dels seus fills». Resulta especialment reveladora, en aquest sentit, l'escena de l'arribada del nou professor Clément Mathieu a l'orfenat, on ens són presents els principals protagonistes de la història: veiem un nen gairebé esclavitzat fregant el terra d'un pis, el porter que es fa un tall a la cara per culpa d'una trampa que li ha parat un dels nens, el director del centre imposant un càstig molt cruel a un nen escollit a l'atzar perquè ningú ha volgut confessar la seva culpabilitat... Des d'aquest mateix moment, Mathieu comença a replantejar-se les coses i a intentar canviar la situació: la seva tasca, al mateix temps un procés de coneixement i una mena de viatge iniciàtic, el porta a enfrontar-se amb el director de l'orfenat, un petit dictador tractat potser de manera excessivament caricaturesca, que justifica els càstigs i la mà dura amb l'absurd lema "acció-reacció", i amb els seus propis alumnes, als quals dedicarà hores extres intentant fer sortir a la llum els seus veritables sentiments i emocions.

En profund desacord amb els mètodes educatius utilitzats al correccional, Mathieu acabarà demostrant amb el seu esforç i la seva tenacitat que amb la violència i la repressió només s'obté el contrari del que es pretén, i aconsegueix la proesa -en un principi del tot impensable- de crear un cor infantil, fent bona la màxima que "La música amansa les feres". Amb un acurat treball de posada en escena i de direcció artística, Barratier recrea amb naturalitat

i de manera plausible i particular “infern” educatiu, per anomenar-lo d'alguna manera, que és l'orfenat: «Volia aconseguir un ambient que fos auster i gairebé amenaçador, que l'emoció estigués per sobre del realisme. En els documents de l'època es veuen sovint construccions amb aspecte familiar i tranquil·litzador, però jo volia mostrar un edifici exageradament gran, inhòspit [...]. L'elecció d'aquest tipus de decorats es va veure reforçada visualment, a més, per l'elecció de filmar en format scope per ressaltar l'aïllament de les petites siluetes infantils enmig d'aquest decorat. Calia preveure certa amplitud de pla panoràmic per poder filmar el decorat principal, l'aula, en la seva integritat». A la força i versemblança de la recreació històrica s'hi afegeix en aquest cas un tractament de la història i un guió (escrit pel mateix director juntament amb Philippe Lopes-Curval) que aconsegueix emocionar i atrapar per complet l'atenció dels espectadors i espectadores malgrat tractar un tema moltes vegades vist amb anterioritat.

La senzilla història que explica la pel·lícula, amb la seva barreja d'humor i drama, d'alegria i crueltat, transcendeix qualsevol mena de limitació argumental per constituir-se en una impecable representació de les ganes de lluitar contra les adversitats i vèncer les dificultats, per més terribles que siguin o per més insuperables que puguin semblar. Més enllà de lectures polítiques o històriques, allò que veritablement interessa al director és la mirada i la vida interior dels nens protagonistes, que ens descobreix, darrere la seva aparent rebel·lia i agressivitat, els seus cors. Juntament amb l'encertat *look* visual del conjunt, les impressionants interpretacions dels joves protagonistes són els principals encerts de la pel·lícula, el càsting per a la qual va ser molt llarg i complicat. Com explica el mateix Barratier: «Des del principi vaig tenir clar que el paper del solista fos per a un veritable cantant. Sabia que seria molt difícil trobar-lo, però vaig tenir una gran sort: en el nostre viatge per França buscant els millors cors per escollir el que havia que gravar la banda sonora original de la pel·lícula, vam descobrir el jove Jean-Baptiste Maunier, solista dels Petits Chanteurs de Saint Marc de Lió. La seva veu és excepcional i molt commovedora, i com que les seves proves per al paper van ser molt bones, no vaig dubtar ni un moment. Per a la resta del cor, jo no volia joves

actors “professionals” perquè m'agrada la part de joc que hi ha en els nens i que s'escapa de la sistematització. Vam buscar els nens en els mateixos llocs de rodatge d'Auvèrnia. Després de l'audició de més de dos mil nens, vaig poder distribuir els papers i vaig descobrir entre ells autèntics actors”. Gérard Jugnot (nascut a París el 1951), un dels actors francesos més populars del moment i també director de diverses pel·lícules, interpreta el paper del professor, un músic potser fracassat però de cap manera una persona fracassada. El rostre de Mathieu / Jugnot -“una cara d'àngel”, com el defineix cínicament un altre professor del centre- reflecteix una bondat natural i una compassió que fan que la seva feina no resulti gens falsa i contribueix, encara més, a humanitzar la pel·lícula i la seva atmosfera tendra i emotiva.

El film, però, no tindria de cap manera la mateixa força sense l'extraordinària banda sonora del compositor Bruno Coulais, especialment composta per a l'ocasió i interpretada per la Coral Saint Marc de Lió (fundada el 1986), dirigida per Nicolas Porte. Explica Christophe Barratier: «Vam començar a treballar la música amb Bruno Coulais el setembre del 2002, nou mesos abans de començar el rodatge. Volíem fugir de la imatge de nens de cor associada amb cançons de Nadal i vetllades a la vora del foc. S'havia d'enfortir la música i no utilitzar pràcticament gens el repertori existent. Se suposa que la música està composta per Clément Mathieu [...]. La música era molt important a la pel·lícula i havíem de mostrar els progressos del cor i compondre una música senzilla i sense pretensions jugant més amb l'emoció que amb la investigació estilística». Les aparentment senzilles cançons compostes per Coulais reflecteixen, al mateix temps, la innocència i bondat dels nens protagonistes i la progressió dramàtica de la història, el crescendo narratiu. El fet que el director de la pel·lícula tingués estudis musicals al Conservatori de París, segons el director del cor Nicolas Porte, va facilitar molt les coses, «perquè sabia exactament el que volia i les dificultats per aconseguir-ho. Vaig estar durant tot el rodatge com a conseller de Gérard Jugnot, que aprenia molt ràpid els gestos del director, trobava el ritme just».

Malgrat la curta durada -encara no 40 minuts en total-, la banda sonora de Coulais s'ajusta perfectament a la pel·lícula, i reforça els moments més

dramàtics i en subratlla els més descriptius. La senzillesa i alhora la grandesa, la majestuositat de les setze cançons cantades pel cor de nens de l'orfenat (sembla mentida que es tracti de cançons especialment compostes per a l'ocasió: la majoria dels setze temes corals semblen cançons tradicionals, de tota la vida: és com si ja les coneguéssim i les haguéssim fet nostres), la seva capacitat per commoure i emocionar amb els mínims detalls necessaris, converteixen *Los chicos del coro* en una proposta més que recomanable, pràcticament obligada, per a tots els públics.

Proposta d'activitats

- Estudieu i valoreu la situació dels nens i de l'ensenyament públic a Espanya, així com la tasca que desenvolupen els professors i les professores en moltes escoles, relacionant els fets i les vivències descrites a la pel·lícula amb la nostra realitat més immediata.
- Busqueu informació sobre pel·lícules que presentin una història similar a la de *Los chicos del coro*, per exemple *Rebelión en las aulas*, *El club de los poetas muertos* o *Música del corazón*, i determineu quina visió aporten a la situació plantejada al film de Christophe Barratier.

- Anàlisi dels personatges del professor de música Clément Mathieu i del director de l'orfenat, Rachin, valorant-ne especialment la manera diferent d'entendre l'educació i la seva evolució al llarg del film.
- Comenteu i analitzeu els conceptes i valors que exposa la pel·lícula (defensa de les pròpies idees i conviccions, lluita contra les adversitats, la música com a vàlvula d'escapament d'una realitat dura i difícil, la repressió en l'ensenyament, etc.).
- Debat a classe al voltant del paper que la música juga en les nostres vides.

TEMES PER AL DEBAT

- Quin aspecte t'ha agradat més de la relació que manté el professor Mathieu amb els seus alumnes?
- Actualment, pot donar-se una situació similar a la reflectida a la pel·lícula?
- Quins són els problemes més rellevants que vius diàriament a l'aula?

- El personatge del professor de música Clément Mathieu lluita en un entorn hostil per defensar les seves idees i conviccions i per aconseguir reconciliar amb el món un grup de nens aparentment rebels i desencantats.

L'espectador/a s'identifica amb la seva situació i amb la seva lluita? Creus que aquest conflicte s'ha donat en altres pel·lícules? Reaccionaries igual que Mathieu si et trobessis en una situació semblant? Per què?

- La millor manera que troba Mathieu per ajudar els nens és a través de la música i del cant. Creus que la música pot ser un mitjà per expressar els sentiments i les emocions i una manera de relacionar-se amb el món? Penses que Mathieu hauria aconseguit el mateix èxit amb els nens a través de la literatura?

- *Los chicos del coro* tracta el problema de l'educació en orfenats i centres correccionals. Creus que aquest tema està tractat de manera realista a la pel·lícula? Enumera i comenta breument les principals diferències que s'estableixen entre el director del centre, Rachin, i el professor de música Clément Mathieu, tenint especialment en compte la seva diferent manera d'entendre l'ensenyament.

- «Em sento molt tocat per la manera en què es pot alternar la comèdia amb les qüestions més tristes i commovedores», explica el director Christophe Barratier al dossier de premsa de la pel·lícula. Creus que aquesta és la millor manera d'aproximar-se a una història com la que planteja *Los chicos del coro*? La pel·lícula tindria més força si el director s'hagués decantat obertament pel drama? Per què?

- Fent un balanç del que passa a la pel·lícula de principi a final, arribes a alguna conclusió? Adverteixes algun canvi o evolució en els personatges protagonistes? Creus que es tracta d'un film massa optimista? Per què?

Sinopsi

L'any 1949, Clément Mathieu (Gérard Jugnot), professor de música a l'atur, comença a treballar com a vigilant en un internat de reeducació de menors. Especialment repressiu, el sistema d'educació del director Rachin (François Berléand) amb prou feines serveix per mantenir l'autoritat sobre els alumnes més difícils. El mateix Mathieu sent una ràbia interior davant els mètodes de Rachin i una barreja de desconcert i compassió pels nens. En un esforç per acostar-s'hi, descobrirà que la música atrau poderosament l'interès dels alumnes i es dedicarà amb cos i ànima a familiaritzar-los amb la màgia del cant, i transformarà les seves vides per sempre.

PROGRAMA DE MÀ - SECUNDÀRIA

Títol original: *Les choristes*

Direcció: Christophe Barratier

Guió: Christophe Barratier i Philippe Lopes-Curval, basat en el guió de la pel·lícula *La cage aux rossignols* (1945), de Jean Dréville

Producció: Jacques Perrin, Arthur Cohn i Nicolas Mauvernay (França / Suïssa, 2004)

Música: Bruno Coulais

Directors de fotografia: Carlo Varini i Dominique Gentil

Disseny de producció: François Chauvaud

Muntatge: Yves Deschamps

Interpretació: Gérard Jugnot (Clément Mathieu), François Berléand (Rachin), Kad Merad (Chabert), Jean-Paul Bonnaire (pare Maxence), Marie Bunel (Violette Morhange), Paul Chariéras (regent), Carole Weiss (comtessa), Philippe Du Janerand (senyor Langlois)

Durada: 95 minuts

Objectius pedagògics

- Proposem la visió i l'anàlisi de *Los chicos del coro* com una crònica viscuda de la infància en què un grup de nens problemàtics i rebels aconsegueixen reconciliar-se amb el món a través de la música i del cant. El film de Christophe Barratier defensa la necessitat de lluitar contra les adversitats amb sinceritat i bon humor però al mateix temps amb tenacitat i paciència.
- Destaquem positivament el fet que la pel·lícula planteja el seu discurs amb sobrietat i sense excessos de cap mena, amb tranquil·litat i senzillesa, i aconsegueix així una atmosfera perfectament quotidiana i un elevat grau de versemblança.
- També resulta especialment interessant, des del nostre punt de vista, la contraposició que el director francès estableix entre el professor de música, Clément Mathieu, i el professor del centre, Rachin. El film tracta de manera caricaturesca les maneres dictatorials i el sadisme de Rachin, alhora que posa en ridícul i critica durament un sistema educatiu basat en la repressió i en la por.

L'alegria de viure

Quins al·licients pot tenir un film fins a cert punt similar a molts anteriors de la història del cinema, en el qual

un professor de mètodes “revolucionaris” aconsegueix il·lusionar i es fa seu un grup d'alumnes problemàtics? En un sentit estricte, *Los chicos del coro* no és gens original ni innovadora, encara menys tenint en compte que es basa en el guió d'una pel·lícula francesa dels anys quaranta avui ja pràcticament oblidada, *La cage aux rossignols* (*La gàbia dels rossinyols*, Jean Dréville, 1945), escrita per Georges Chaperot i Noël-Noël i protagonitzada pel mateix Noël-Noël, Georges Biscot, René Génin i René Blancard. L'enorme repercussió crítica i comercial aconseguida per la pel·lícula de Christophe Barratier, i les desorbitades xifres que ha assolit -vuit milions i mig d'espectadors, més de dos milions de DVD venuts i un milió i mig de discos venuts, només a França- contradiu de manera contundent aquestes qüestions: el fenomen en què s'ha convertit el film va molt més enllà de qualsevol operació comercial o publicitària i ha superat amb escreix les expectatives més optimistes dels seus responsables. Partint d'un argument ja utilitzat pel cinema en nombroses ocasions en films tan coneguts com *Rebelión en las aulas* (*To sir with love*, James Clavell, 1967), *El club de los poetas muertos* (*Dead poets society*, Peter Weir, 1991) o *Mentes peligrosas* (*Dangerous minds*, John N. Smith, 1995), entre molts d'altres, la pel·lícula de Christophe Barratier transmet un optimisme i unes ganes de viure que s'imposen gairebé per sobre de qualsevol altra consideració.

Realitzada sense excessos de cap mena, amb contenció i modèstia, *Los chicos del coro* mira enrere cap a un període no excessivament gloriós de la història de França, marcat per la crisi posterior al final de la Segona Guerra Mundial (els anys quaranta, moment en què es van constituir els centres de reinserció, els correccionals, i en què es va crear l'anomenada Llei de Protecció Judicial de la Joventut), per explicar una història senzilla que, amb la seva barreja d'humor i drama, d'alegria i crueltat, transcendeix qualsevol mena de limitació argumental per constituir-se en una impecable representació de les ganes de lluitar contra les adversitats i vèncer les dificultats, per més terribles que siguin o per més insuperables que puguin semblar. Més enllà de lectures polítiques o històriques, el director prefereix centrar-se en la mirada dels nens protagonistes i ens descobreix, darrere la seva aparent rebel·lia i agressivitat, els seus cors, els seus sentiments i pensaments més profunds. Aquest és el procés de coneixement, una mena de viatge iniciàtic que emprèn el professor Clément Mathieu (interpretat esplèndidament per Gérard Jugnot), un músic potser fracassat però de cap manera una persona fracassada: en profund desacord amb els mètodes educatius utilitzats al correccional, moltes vegades cruels, exemplificats en el personatge del director Rachin, Mathieu s'enfrontarà a tothom (inclosos els seus propis alumnes) per demostrar que amb la violència i la repressió només s'aconsegueix el contrari del que es pretén; realitzant la proesa -en un principi impossible- de crear un cor infantil, fent bona la màxima que "la música amansa les feres".

El director: Christophe Barratier

Christophe Barratier va néixer el 1963. Fill d'actors de teatre, es va interessar per la música des de molt petit, va estudiar al Conservatori de París i va cantar en un cor infantil. Va començar la seva carrera cinematogràfica a mitjans de la dècada dels noranta, participant en la producció dels documentals *Microcosmos* (Claude Nuridsany i Marie Pérennou, 1996) i *Nómadas del viento* (Jacques Perrin, 2001), entre d'altres. L'any 2002 va debutar en la direcció amb el curtmetratge *Les tombales*; *Los chicos del coro* és la seva primera pel·lícula com a director, amb la qual ha obtingut diversos premis internacionals, com la nominació a l'Oscar a la Millor Pel·lícula Estrangera i a la Millor Cançó Original.

Filmografia de Christophe Barratier

Les tombales (curtmetratge, 2002); *Los chicos del coro* (2004).

Opinions del director

Una lliçó de vida

«He buscat especialment dues coses: l'emoció que despertin les veus dels nens i el personatge del músic fracassat que malgrat tot s'esforça per canviar el món d'aquells que l'envolten. Això és el que més m'agrada del cinema, i el que tenen en comú les meves pel·lícules preferides: com pot contribuir un individu a millorar el món? Sé que el cinema no pot canviar les coses, però pot despertar les ganes d'intentar-ho. [...] L'ensenyança de Clément Mathieu no es limita a unes simples lliçons de música sinó que és una lliçó de vida».

Els anys quaranta

«Situat la pel·lícula a l'any 1949 no és casual. Després de la guerra es van constituir els famosos centres de reinserció, els correccionals. En aquesta mateixa època es va crear la Protecció Judicial de la Joventut (PJJ), que va conferir als nens un estatut jurídic diferent del dels adults. Era el principi d'una mena de psiquiatria infantil oficial [...] El final dels anys quaranta és una època traumatitzada: s'acabava de sortir de la guerra i, com en tots els períodes de crisi, els pares tenien altres prioritats que l'educació dels seus fills».

Opinions de la crítica

«Christophe Barratier, director i guionista debutant de *Los chicos del coro*, és sens dubte el triomfador de l'any passat a França gràcies a una pel·lícula clàssica per a tots els públics, amb protagonistes de totes les edats i amb una barreja exacta de tendresa, passió, recerca de la justícia, valoració de la genialitat i un esperit mitjanament entremaliat. [...] El to melancòlic, l'època en què s'ambienta, la importància primordial de la música i les evidents intencions de commoció (i fins i tot de llàgrimes) porten el film de Barratier per un camí similar a *Cinema Paradiso* (Giuseppe Tornatore, 1989) [...]. No estem lluny tampoc de pel·lícules clàssiques com *Siguiendo mi camino* (1944), en la qual el director nord-americà Leo McCarey també utilitzava la música com a vàlvula d'escapament dels nens d'un orfenat a través de la veu de Bing Crosby. Barratier sap unir l'entusiasme amb la delicadesa i l'humor amb l'amor en un film humà que destaca per la credibilitat i l'expressivitat dels rostres infantils».

Javier Ocaña. *El País*, 3 de desembre de 2004